

néhány gyanús nagysád az átelleni járdán
roppant krinolinban lebeg fel s alá,
szótlan néztük darab ideig a rossz
világ nyomorult bolondjait, végre Sófim
megszólala, ezek osztán krinolinok, egyebe
sincs, mondám, az effajta jójánynak, minden
boldogságát felfújt krinolinjába találja,
de hagyjuk el, az én eszem most vésznek
indult tókéim közt kóvályog, suhajtám,
majd házam rongyos födélzetén,
s hogy szobánk elaljasodik, avul,
rongy szalmaszékeink helyett nem bírunk
mást szerezni, díványunk zöld borítéka
alól kivigyorog a szőr, és mostanában
minden reggel elkezd mejjemen egy
ronda pflugma röfögni,
de Sófim szemei, melyek mind egyre
homályosabbak, legtöbbet aggasztanak,
engem, barátom, adósságaink háborítanak,
mondá nőm, gyengén, mintha magának,
jövök-megyek s nem bírok aludni,
s hogy így nap nap után lejár, nem
terem körülünkben élvezet, egyszer csak
itt lesz életünk végperce, s meglásd,
bukfencezünk, na ezzel ki-ki pihenni
tért, de jó álmomból szegény Sófim ébreszte föl,
hozzám jött, rám dőlt ágyamban,
megcsókolá homlokomat, számat többször
egyszernél, én mint egy darab fa
fekve maradtam, hatvan esztendő
röhögött ránk, ismétlőórám egynegyedet
ütött 7-re

Takács Zsuzsa

EGY FEJFÁJÓS NAP

Alig félóra telhetett el kitüntetésem átvétele után, az ünnepség véget is ért. Átnyújtotak egy sereg szakmai kitüntetést – köztük az enyémet is –, átadták a vas-, gyémánt-, arany- és ezüstdiplomákat, és már mindenki ott nyüzsgött az asztalok körül zsákmányát halmozva tányérjára. Én J.-vel, kutatócsoportunk legfiatalabb tagjával ácsorogtam ott, de nem volt kedvem enni. Hirtelen egy hetven körüli mokány úr, dagadt feleségét maga előtt tolva, átcsörtetett a sokaságon, és fölkiáltott: „*Rozika!*” Nem akar-

tam megmondani a valódi nevemet, minek is rontanám el az örömét. Jó huszonöt éve például két kislányommal sétáltam a Sas-hegyen, amikor egy idős hölgy megállított, a Dohány utcát keresve Budán, majd felvilágosításomra e szavakkal búcsúzott: „Köszönöm, fiatalember! Egyébként gratulálok az aranyos kisfiúkhhoz.” Igaz, ami igaz, nadrágszoknyában voltam. Miért épp most változtatnék régi szokásomon, és fedném fel – teljes mértékben esetleges – nevemet és identitásomat, elállva ezzel a közös emlékezés örömeinek útját? Fogalmam sem volt róla, ki ő, de a hóna alól kilógó gyémántdiplomat látva, biztosra vehettem, hogy életkorától csaknem az apám lehetne. „Emlékszel negyvennyolcra? Mennyire imádtalak!” – mondta elmerengve, huncut mosollyal. Kissé megnyúlt arccal biccentettem én is: „Bármire szívesen emlékszem! Főként arra, ami meg sem történt!” Tréfás megjegyzésem rajtam kívül senki sem nevetett, fiatal kollégám pedig tapintatosan elsodródott mellőlem.

Valóban, napok óta heves fejfájás gyötört, de mostanra minden mozdulattól éles fájdalom hasított a halántékomba. Kimentem a mosdóba, és tükörbe vetett pillantásom mellbe vágott. Hogy téved az öregúr, egy percig sem volt kétséges, de hogy legalább hetvenévesnek látom magamat én is, az megrémített. Érdekes módon mégsem barázdált arcomon futtattam végig először dúsan erezett kezemet, abba mintha beletörődtem volna, hanem a blézerem hajtókájára ragadt foltot próbáltam gyöngéden levakarni, de a szövet valósággal szétporlott a körmöm alatt, és a folt eltűnésével együtt kis kerek lyuk keletkezett az anyagon. Ekkor láttam meg a rossz neonvilágításban, hogy kabátkám ujjja is foszlik, és lógnak a gombjai. Nehezen találtam a kifelé vezető utat. Újabban a mellékhelyiségekbe tükörtermeken át vezet az út, és egymástól alig megkülönböztethető a férfi- vagy női toalettet jelző piktogram az ajtón. Teljességgel véletlen, hogy a jó ajtón lép-e be valaki. Most meg attól tartottam, hogy nem találok ki a tükörlabirintusból. Félelmem azonban nem igazolódtott. Azonnal előbbi ismerősömbe botlottam, aki a mosdó előtt strázsált; fodros ruhában pompázó feleségét, mint bordűrös esernyőt, bizonyára valamelyik süteményes asztalhoz támasztva odahagyta. „Emlékszel Janicsra? – szögezte nekem a kérdést minden átmenet nélkül –, kivégezték egy szabotázs miatt.” Elrongyolt papír zsebkendőjével dörzsölgetve vörös szemhéját, kétségbeesetten meredt rám. Éreztem, hogy engem is fojtogat a sírás. „Még meg sem száradt az oklevelén a tinta!” – suttogtam. Hogy fölcsukló sírásomnak elejét vegyem, számra tapasztottam bal kezemet, a jobbal pedig megszorítottam vergődő kézfejét. Megpróbált erőszakkal visszatartani, de hiába győzködött, és húzott magához: „Hiszen még nem is etél” – sietve távoztam az épületből.

A parkolóból kifelé hajtván, a labirintus utolsó kanyarja előtt már érezhető volt, hogy hiába vettem be újabb fájdalomcsillapítót, a bennem bujkáló esetleges betegségen túl valami külső ok is ellenem dolgozik. Akadozva ugyan, kényszerű szünetekkel tarkítva a kifelé jutást, kivergődtem a szabad ég alá, de éppen ott, az utolsó szakasz végén, csapdába estem. Egy kb. félméteres betonküszöb állta el az utamat. Nem emlékszem, hogy láttam-e más alkalommal a forgalom csillapítására vagy az elterelésre szolgáló ennyire alkalmatlan, mi több, ijesztő akadályt. Szerencsére a kocsiból kikecmeregve az ajtórezen át sikerült a szűk vályúban megvetnem a lábamat. A busás borraivalók fejében mindig gyöngéd szerelőm ezúttal is mellettem állt, átsegített a nehézségeken, és elkérte a slusszkulcsomat. Mögöttem már föltorlódtak a kocsik. „Szerencsésnek mondhatja magát – szól –, hogy nem lapították le, de most már gyorsan kifelé!” Eddig sosem tapasztalt nyersesége rosszul esett ugyan, de zilált külsőmmel magyaráztam viselkedését, és nem akadékoskodtam. Az előcsarnokban a különös jelenség hírére már összeverődött

a személyzet, és ha a jelenség okát nem is, a bűnbakot azon nyomban megtalálta. Az épp ebédjét fogyasztó, nyugdíjaztatása előtt álló, mindig rózsás arcú portás máskor vidám szeméből fülsértő élességgel kopogtak a zománcványérba a könnyei. A vádaskodás éppen levese végeztével érhetette, a porta közelében fullasztó káposztaszag felhői gyülekeztek.

Magam is meglepődtem, mennyire könnyen lemondok a kocsról, a csomagtartóba gyömöszölt hétvégi húsokról, zöldségről s egyéb piaci áruról, sőt új, selyem ballonkabátomról is, amit pedig könnyűszerrel magammal vihettem volna. Kóválygó fejfel, de csomagom terhe nélkül haladtam hát a kíváncsiskodók között. Amúgy kihalt volt a város, mindenki hazament, mivel az országos bajnokság döntőjét műsorára tűzte a televízió. Távolból ugyan, de nagy hangerővel közeledett egy mellékutcából a futballrajongók fenyegető csaholása. Sietősre fogtam lépteimet az egyre néptelenebb utcákon. Újságot, nejlonzacskót kergetett a szél; kókadt vitorlásként száguldozott, majd feneklett meg a hulladék a betontenger torlaszai között. Sikerült száraz lábbal kelnem át a tengeren. Hosszú szoknyám szegélyét fél kézzel megemeltem, másik kezemmel pedig válltáskám szíjába kapaszkodtam. Igyekeztem a körülményekhez képest elegánsan venni az akadályokat. Szükségem is volt erre, mert váratlanul egy kávéház közelébe érkeztem, ahonnan, mellükön emblémás névtábláskákkal, jól öltözött emberek sereglettek elő. Akár a tengert idéző aszfalthullámok az előbb, ők is utat nyitottak nekem. Szerettem érezni harisnyám feszes bőrömrre-simulását, szoknyám belésének selymét, blúzom óvó ölelését, ezt a finoman igenlő érintést, büszkén, feltartott fejfel haladtam most is ötletszerűen választott utamon. Éreztem, hogy fejfájásom csillapul, óvatosan föllélegeztem tehát.

A kávéház épp kedvemre való helynek tetszett. Világos, de nem szemet kápráztató, nem zsúfolt, mégsem kongó, tágas, de nem rideg. A sarokban telepedtem le, és tanulmányozni kezdtem az étlapot. Előételnek lazacot kértem, aztán spárgalevest, és – a főételt kihagyva – utolsó fogásnak egy bécsi kockát. A kávé felajzó ízéhez-illatához azonban nem volt kedvem, így hát maradtam a teánál, sőt: könnyelmű módon magamhoz intettem a cigarettás fiút is, aki a századelőn dívó kávéházi szokás szerint, egy nehéz fatálcán nyakába akasztva hordozta választékát. Memphis cigarettát kerestem, de mutatójújjam akaratom ellen egy körgyűrűs szivarra bökött. A dohánylevél erezte tetszett meg, mondhatnám, de ez képtelenség. Csak miután fémtokjáról lefejtettem a zárjegyet, akkor vettem a kezembe karcsú testét, fejtettem le róla a celofánt, bújtattam ki gyűrűjéből, egyszóval akkor láttam, tapintottam és ropogtattam meg. Orromhoz emeltem, megcsapott a havannák dohányföldillata, az óceán közelének sós párája, a levelek friss kipárolgása. A cigarettás fiú, aki – így közelből – sokkalta inkább aggastyán volt, semmint fiúcska, reszketeg kézzel tüzet adott. Nagy szippantások közepette rágyújtottam. Hibátlanul, szabályos körben égett karcsú szivarom, semmi fináncból, semmi üszkösödés. Annyira helyénvalónak hittem, hogy keresztbe rakott lábbal, elegánsan szivarozgatok asztalomnál egy késői, könnyű kávéházi ebéd után, hogy beletörődtem abba is, hogy testem formái lassan megváltoznak. Néhány szippantás után a szivartól megint hányingerem is támadt. Nem gondolná az ember, míg nem történik vele, hogy egy-két óra alatt, mondhatni természetes módon, változhat nőből férfivá, majd vissza, egy rosszullet következtében – pedig éreztem, hogy ez történik velem. Ami az előbb még öröm volt, havannám göndörödő füstje, a szivartesten elharapódzó parázs percegése határozottan émelyítővé vált. Csuklani kezdtem. Szóltam a pincérnek, hogy fizetek, és kérek egyúttal egy telefonkönyvet is. Taxit akartam hívni, de kiesett a fejem-

ből a lakcímem, egyedül a hirtelen fontossá váló házszámra emlékeztem: 33. *Háromszor három, az kilenc, gondoltam, három a harmadikon viszont huszonhét, míg 27 a harmadikon...* Tollat vettem elő, és kiszámoltam a végeredményt (azóta is emlékszem rá): 12 683 jött ki. Mielőtt az újabb feladványoktól szétpattant volna a fejem, hogy ne kelljen a hatványra emelés kényszerével kínoznom magam, a kilences szorzótábla felidézéséhez menekültem. Szemem előtt megjelent egykori számtanfüzetem hátlapja, félhangosan olvastam a számárfüles rózsaszín lapra nyomtatott kilences szorzatokat. 72-nél tartottam éppen, amikor a pincér visszajött a telefonkönyvvel. Akkorra azonban már kiütözköztek rajtam testi romlásom feltűnő jelei. Bár nem voltam olyan rosszul, mint ahogyan gyanítom, és külsőm alapján egy békés szemlélődő gondolhatta volna, agyam igen élesen regisztrált minden apró részletet, így testem, amit a vámon veszített, a réven visszanyerte; nyelvem mégis túl lassan forgott a számban, és kezem elerőtlenedett. Hátamon, ahogy mondani szokás, patakokban csorgott a víz, és ha nem kapaszkodom meg székem karfájában, talán még le is csúszom a földre. Fülemben a *Hallod-e Rozika, te!* elakadt lemeze harsogott, akárha a gyémántdiplomás énekelte volna mellettem. Régóta tudom, hogy nevünkhöz való túlzott ragaszkodásunk bizonytalanságot takar. Erre a merev állásontra csak az újkor és különösképp a legújabb kor, azaz történelmünk leggyászosabb fejezetének túlzott versenyszelleme sarkall. *A középkor festői, szobrászai, a Nagy Névtelenek, nem írtak nevet a művük alá, és nekik volt igazuk. Személyüket legfőbb egy semmitmondó NN vagy MS névbetű őrzi. Ki tudja, Shakespeare neve nem álnév-e valóban, mely – ahogyan mostanában meg is pendítik ezt a lehetőséget – egy akárki Smith, esetleg Mrs. Smith személyét takarja.* Meddő tépelődéseim és a könyörtelenül ismétlődő, kínzó dallamtöredékek közepette éreztem, hogy fölemelnek, kerekesszékekbe ültetnek, és láttam, hogy két mentős kíséretében száguldok a kijárat ajtó zárt szárnyai felé. Mielőtt székem csörömpölve fennakadt volna az üvegezett keretben, két pincér odaugrott, és szélesre tárta előttünk az ajtó szárnyait. Mindenki iránt végtelen bizalmat éreztem, szerettem volna túlradó érzelmeimnek hangot adni, de nem jött ki szó a számon.

Egy dagadt nő üldögélt a padon, mikor felért velem a mentő az ügyeletes kórház belosztályára. Kitartóan bámult. Én görcsök közt rángatóztam rozoga toloszékemben. Szomorú állapotom ellenére is sértett a kövér nő düllelt szemének legelése az arcomon. „*Nem zavarja a látvány?*” – fordultam hozzá, nyelvemet nagy erőfeszítéssel szabályos artikulációra készítetve. Nem tudott válaszolni a fogas kérdésre, az ostobák titokzatos mosolyával reagált; némasága elégtétellel töltött el. Hosszan kellett várnom, míg egy nagyobb teremből elkerített, félszobányi térben elhelyeztek egy matracon. Karnyújtásra tőlem, a másik két ágyon már feküdt egy-egy beteg. Az enyémmel párhuzamos fekvőalkalmatosságon elhelyezett nő állat fölszegve bámult a semmibe, de a zajra csakhamar felém fordult, szemgödre sötét volt és beesett, pillantása fürkésző. A lábamtól kb. félméternyre levő ágy párnáján pedig vattacukorszerű, szétfújt, fehér hajkورونا meredezett a mennyezet felé. *Női kórterem,* konstatáltam megnyugodva. Kinyújtottam a karomat, hogy bekössék az infúziót. A nővér tűje, rángásomat követve, szöcskeként ugrált a bőrömön, de végül megállapodott valahol, és a vénámba bökött. Görcsös mozgolódásom csaknem azonnal csillapodott. Fojtogató szag ülte meg a levegőt, mi tagadás, de nem a szomszéd ágyak alatt heverő katéteres zacskók miatt, az annál sokkal sűrűbb elegy, az elfekvők jellegzetes istállószaga burkolt be minket. *Talán az utolsó meleg napon szellőztettek,* gondoltam, *s december lévén, ez több hónappal ezelőtt történhetett.* Hamarosan begördítették az ebédünket tartalmazó tálcákkal megrakott kocsit. Forma-

tervezett, ragyogó nikkeltálcát nyújtottak át, a fedő alatt puhára párolt, finoman fűszerezett csirkecombot és majoránnás krumplipürét. Órámra néztem, két órát mutatott, *s ha ez igaz, mindössze másfél óra telt el azóta, hogy otthagytam a diplomakiosztót, ha ugyan valóban elmentem oda, és kiállhatatlan fejfájásommal nem egyenesen otthonról szállított kórházba a mentő.* Evőeszközöm nem volt, a konyhás nővértől kaptam egy szikkadt fél zsemlet, annak a héjából vájtam magamnak valamilyen kanálformát, majd királyi ebédem végeztével, kanalamat is fölfalva végigdőltem a párnán. Szomszédomat közben kiültették az ágy szegélyére, nyelés nélkül döntötte magába a levest, hamarosan fuldokolni kezdett, akkor elvitték tőle az ebédet, és infúzióra kötötték. „*Milyen pompás ebéd volt*”, mondtam a tálcáért bejövő konyhásnak. Nem válaszolt. „*Önök is ezt eszik?*” – kérdeztem szolgálait. „*Csak ha a beteg nem piszkál bele!*” – válaszolta. Már-már elnyomott az álom, amikor ismét megjelent ágyamnál a sötét fürtös, gyönyörű, fiatal nővér. Büszkén tartottam felé addigra már rezzenetlen karomat, de ezúttal is csak harmadszorra sikerült vénámba szúrnia a tűt. Akkor még nem hallottam arról, hogy háromszáz forintot kell a lepedőre készítenünk, hogy kitapogassák az ereinket, és megkeressék a vérvételre alkalmas vénát.

Mégsem mondhatnám, hogy mindenki pénzt kívánt volna azon nyomban. Volt például egy fiatal rezidens orvosnő, aki teljesen ingyen még köszönt is, amikor belépett a kórterembe. Egészeiben véve mégis gyanút keltett bennem, ha valaki mosolygott, netalán vidám volt. Gyanakvásomat csak fokozta, hogy az első két napon feküdtem, és a hangtalanul közlekedő, hirtelen fölém magasodó, fehér ruhás jelenségek titokzatos arccal, kiszámíthatatlan módon jöttek-mentek, mérték meg a vérnyomásomat, hajtották föl hálóingemet, majd minden felvilágosítás nélkül távoztak. Széles, mondhatnám ösztönös jókedvet egyedül a fekete fürtös, szurkálós nővér esetében tapasztaltam. Bár pontatlan vagyok, önfeledten boldognak látszott az osztályos orvost helyettesítő, mindig hibátlan sminkkel megjelenő doktornő is egy ízben, nevezetesen akkor, amikor a nővérke rábeszélte, hogy ne tartson vizitet. Éppen a számítógépe előtt ült, amikor vérvételre megjelentem az ügyeletesszobában, és vaníliás cukorral megszórt, ribizli-lekváros süteményt falatozott. Magamat is meglepett, mennyire ellenségesen érezek iránta, holott ő, akárha levegő volnék, hozzám sem szól. Én bezzeg szóvá tettem, hogy a súlyos cukorbeteg a szomszédos ágyon egész éjjel egy kis vízért könyörög, de sosem kap inni. „*Nappal alszik, éjjel meg unatkozik*” – magyarázta a fekete nővér a sütemény morzsáit gonddal felcsipegető doktornőnek, és fürgén elővette tűjét, hogy az ujjamba bökjön.

„*Segítsen abban, hogy a hétvégét már otthon töltsen!*”, szólítottam meg másnap reggel a folyosón a rezidens doktornőt. Elkomorodott egy kicsit, de jól állt neki ez a komolyság. „*Bevallom őszintén, a kórháznak kedvezőbb, ha a hétvégét is itt tölti!*”, felelte gondterhelten. Kicsit várt még, aztán engedékenyen hozzátette: „*Ámbár, ha a szükséges pszichiátriai vizsgálatokat még pénteken megejtik, talán sikerül hazamennie.*” „*Pszichiátriai vizsgálat?*” – dermedtem meg. „*Mivel az életmódja nem indokolja tüneteit, meg kell bizonyosodnunk róla, hogy nem szkizofrén-e?*” Másnap délelőtt figyelmeztettek, hogy nem szabad utcai ruhát vennem, ha az osztálytól többépületnyire lévő vizsgálatra megyek, akkor sem. Így hát pizsamában, télikabátban és vékony talpú, bár zárt papucsomban tettem kisebb kirándulást a havas utcácskákon a távoli, teljesen lerobbant épület második emeletére, ahova feltűnő segítőkészséggel igazítottak el a máskor szűkszavú kórházi dolgozók. Elég volt kimondanom az osztály nevét, máris, éreztem, félelemmel vegyes tisztelet jelenik meg az arcukon. Mint kiderült, a férfi zárt osztályt kell keresnem, annak rácsain

belül kerül majd sor a beszélgetésre Bárány doktor és énközöttem. Előrelátó voltam azonban, mert ágyamon hagytam egy írásos üzenetet, afféle palackpostát, a fiamnak, hogy hova megyek. Hosszan időztem a nővérszoba előtti málladozó padon. Időnként kopogott vagy dörömbölt valaki a belülről kulcsra zárt ajtón, s egy-egy várakozó kint-ről a kilincset le is nyomta, és kinyitotta neki az ajtót. Először egy papírpelenkás, meztelen felsőtestű öregember jelent meg a váróteremben, és közölte mindannyiunkkal, hogy sétálni megy, de az utána nyomuló ápoló már vissza is fordította, az öreg változatlan lendülettel folytatta útját az ellenkező irányba. A libasorban harmadik, sebesen a tengelye körül forgó, meglett korú férfinak viszont sikerült kihasználnia a hirtelen nyíló egérutat, túlpörgött a bűvös küszöbön, és lecövekelt a nővérszoba előtt. Az ebédjüket türelmetlenül követelők szóvivője lehetett, mert semleges területre – azaz az ambuláns betegek közé érve – vesébe látó szemmel körbenézett: „*Lesz ma ebéd? Vagy nem lesz ma ebéd?*”, harsogta cseles kérdését. Kisvártatva megérkezett a fiam. Alig kezdtem bele élménybeszámolómba, megjelent Bárány doktor csüggedt, hosszú arca az ajtónyílásban, és hívogatóan intett. „*Bejöhettek?*”, kérdeztem udvariasan, ámbár tökéletesen fölöslegesen, és fölálltam. „*Beee!*”, mondta furcsán elnyújtva a reszketeg szótagot.

A doktor göndör fürtjeit csavargatva gépe elé ült, és záporozó kérdéseire adott, első személyben megfogalmazott válaszaimat harmadik személybe téve, mintegy saját véleményévé formálva, legépelte, majd kinyomtatva kezembe adta a papírt. „*Ez a szakvélemény*”, közölte. Tíz percnél többet nem rabolt el tőlünk ez a beszélgetés, a feszültségbe mégis alaposan beleizzadtam. Vigyáznom kellett tehát, hogy ne álljak túl közel hozzá, meg ne érezze; és ne következtesen ebből arra, hogy biztosan eltitkolok valamit. Ügyeltem a megfogalmazás módjára is, nem használtam hasonlatokat, nem hivatkoztam analógiákra; a művelt közbeszéd sémái közt, viszonylag értelmesen és röviden válaszoltam. Örömmel láttam, hogy korrekt viselkedésemben nem talált szki-zofréniára utaló jelet, sőt, jó *apper- és percepciómra* is hivatkozik. Szorongásos tüneteimre is sikerült ráirányítanom a figyelmét, meggyőződött róla, hogy gyógyszerre szorulok, és fölírt valamit. Kulcsát megforgatva a zárban, kifelé menet, egy pillanatra, ki tudja, miért, elbizonytalanodott mégis. Megállt, és rövid lelki tusa után, sajátos frizuráját, a tarkóján hosszan lecsüngő s feljebb egyre rövidülő fürtjeit tagadólag megrázta, lábával visszanyomta a résnyire nyitott ajtót. Majd merőn, szinte értelmetlen arcki-fejezéssel nézett hol rám, hol a földre, de én pattanásig feszült idegekkel is közönyt színlelve álltam ugráló tekintetét. Lassan mintha magához tért volna, sóhajtvá figyelmeztetett, hogy *azért ennyivel nem elégszik meg, és kontrollra vissza kell mennem már csak az erős gyógyszer miatt is. „Mielőtt beee jön – kötötte a lelkemre végül –, telefonáljon!”*

Évés közben jön meg az étvágy, ahogy a szólásmondás tartja. A havas latyakban visszafelé bandukolva, fiammal a kórházból való akár önkényes távozásom következményeit latolgattuk. Egyetértettünk abban, hogy bár nem derült ki, mi a bajom, tüneteim megszűntek, laboratóriumi értékeim normalizálódtak, tehát a hosszú hétvége előtt vissza kell nyernem szabadságomat. A belgyógyászat kapujában meghallottam az edények csörömpölését, és követelődző étvágyam sürgetésének engedve búcsút vettem tőle. Megindultam a második emeletre, a párolt zeller és fahéjas alma egyre mámorítóbb illatára, mint zsinórra fűzve, magasba tartott orral. Úgy terveztem, hogy ebéd után alvást mímelek, majd kihasználva a csendes pihenőt, öt óra tájban, amikor már erősen szürkül, visszalopakodom a pszichiátriára, és bekéredzkedem a doktor úrhoz, hogy megbizonyosodjam róla, parókat visel-e. Éreztem, hogy végére kell járnom a rejtélynek, és hogy ennyivel tartozom magamnak, hiszen tisztán kell látnom, kinek a ke-

zébe teszem le sorsomat. *Jó pap holtig tanul*, bátorítottam magamat, és eszembe jutott az a sok kudarc, ami hiszékenységem miatt jutott osztályrészemül. *Talán a háta mögé álok, és megrántom hirtelen állati szőrzetből készült vendégghaját? Ha kezemben marad a paróka, elnézést kérek, ám ha nem, vagyis valóban birkagyaþjú nõ a fején, a kórház üzelmeirõl kell lerántanom a leplet ország-világ elõtt.* Elszánásomat azonban áthúzta õlmos fáradtságom. Jõllehet csak tíz percet engedélyeztem szendergésre magamnak, jó két óra múlva ébredtem mély álmomból, akkor sem magamtól, hanem a fiatal doktornõ hangjára: „*Elkészült a zárójelentés – állt fölöttem fényesen és magasan –, hazaengedjük! Tüneteit pusztán a kimerültsége okozta.*” Alig tudtam leplezni csalódottságomat.

Horváth Elemér

ESTE A TERASZON

a művelhetőbb csillagokba?
na és ha nincsenek?
na és ha egyedül vagyunk?
nem valószínű ugyan de lehet
hogy panglossnak volt igaza
hogy ez a világok legjobbika
akárhogyan is most már nem megyek
mint tennyson öreg ulysszesze
a láthatár merő nosztalgia
kirké polüphemosz nauszikaá
csak úgy valóság hogy emlékezet
nézem õket nézem és hallgatok
nincsenek művelhetőbb csillagok

CARMEN SAECULARE

sokszor nem is tudta hogy mit csinál
s valószínű eszébe sem jutott
hogy megérnek néhány évszázadot
azok a legszebb pillanatai
mikor látszólag csak bámészkodott